

بررسی شاخص های آناتومیک راه هوایی بیماران دارای لوله گذاری مشکل

کاندید عمل جراحی انتخابی

دکتر میترا جبل عاملی^{*}، دکتر محمود سقایی^{*}، دکتر مجید جابر زاده انصاری^{**}

تاریخ دریافت مقاله: ۸۶/۳/۲۱

* دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان، دانشکده پزشکی، گروه بیهوشی و مراقبت های ویژه

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۷/۲/۱۴

** دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان، پزشک عمومی

چکیده

زمینه و هدف: کنترل راه های هوایی در بیماران بسیار بدهال برای پزشکان مراقبتهای اولیه و حتی برای متخصصین بیهوشی یکی از پراسترس ترین وضعیتها به شمار می رود هدف از این مطالعه ارزیابی خصوصیات آناتومیکی راه هوایی بیماران دارای لوله گذاری مشکل پس از عمل جراحی الکتیو می باشد.

مواد و روش کار: در این مطالعه نوصیفی مقطعی، ۵۱ بیمار تحت عمل جراحی الکتیو با بیهوشی عمومی بررسی شدند. در ریکاوری پس از هوشیاری بیماران از نظر کلاس مالامپاتی، فاصله تیرومتوال، حرکات سر و گردن، فاصله بین دندان های فوکانی و تحتانی، حرکت و عقب رفتگی مندیبول، وضعیت دندان ها و نمره سختی لوله گذاری ارزیابی شدند. اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون آماری کروسکال والیس آنالیز گردید و $P < 0.05$ معنی دار تلقی گردید.

یافته ها: در این بررسی $60/8$ درصد بیماران را مردان و $39/2$ درصد را زنان تشکیل می دادند. میانگین سن و وزن بیماران مورد بررسی به ترتیب $41/86 \pm 11/6$ سال و $15/93 \pm 72/52$ کیلو گرم بود. BMI بالای $25 \pm 4/9$ درصد افراد دیده شد. فراوانی بیماران دارای کلاس مالامپاتی III $58/8 \pm 15/7$ درصد و کلاس IV $43/23 \pm 5$ درجه بود. زاویه اکستنسیون گردن، فاصله تیرومتوال، فاصله دندانهای بالا و پایین و درجه سختی لوله گذاری به ترتیب $43/23 \pm 6/61 \pm 1/98$ درجه، $4/66 \pm 0/88 \pm 1/44$ و $5/91 \pm 1/44$ سانتی متر بود. فراوانی بیماران بادندانهای پیشین بالا نرمال $33/3$ درصد، فک نرمال $62/7$ درصد و مندیبول نرمال $82/3$ درصد بود.

نتیجه گیری: متغیر های مختلفی، پیش بینی راه هوایی مشکل را تعیین می کنند. در مطالعه حاضر به نظر می رسد کلاس مالامپاتی، عقب رفتگی فک تحتانی و بیرون زدگی دندان های پیشین فوکانی بتوانند لوله گذاری مشکل را پیش گویی کنند. (طبیب شرق، دوره

۱۰، شماره ۲، تابستان ۸۷، ص ۱۱۵ تا ۱۲۳)

کلیدواژه ها: لوله گذاری مشکل، آناتومی راه هوایی، مالامپاتی

مقدمه

لارنگوسکپی و اینتوباسیون مشکل در ۸-۱۵ درصد موارد بیهوشی عمومی اتفاق می افتد.^(۲) معاینات مختلفی جهت پیش گویی لوله گذاری (اینتوباسیون) مشکل قبل از لارنگوسکپی وجود دارند که از جمله آنها رده بندی مالامپاتی، فاصله تیرومتوال و بطور کلی شاخص های آناتومیک هستند.^(۳) عوامل مختلفی از جمله سن، وزن، نژاد و حاملگی می توانند بر روی این

شاید مهمترین وظیفه یک متخصص بیهوشی اداره راه هوایی در بیماران است که این وظیفه بطور عمده در موقعیتهای اورژانس و اعمال جراحی غیر اورژانسی صورت می گیرد و همانطور که گفته شد کنترل سریع راه هوایی در بیماران بسیار بدهال برای پزشکان مراقبتهای اولیه و حتی برای متخصصین بیهوشی یکی از پراسترس ترین وضعیتها به شمار می رود.^(۱)

روش کار

در این مطالعه توصیفی مقطعی کلیه بیماران بستری در مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در تابستان ۱۳۸۱ که کاندید عمل جراحی انتخابی و دارای لوله گذاری مشکل بودند مورد مطالعه قرار گرفتند. از کلیه بیماران جهت ورود به مطالعه رضایت گرفته می‌شد. حجم نمونه با توان ۷۰ درصد و خطای ۵ درصد و اندازه اثر ۰/۱۵ از جدول حجم نمونه حدود ۵۱ نفر محاسبه شد. روش نمونه‌گیری غیر تصادفی آسان بود.

طبق تعریف لوله گذاری مشکل لوله گذاری است که بیش از ۱۰ دقیقه به طول انجامیده باشد.^(۲) کلیه بیماران با لوله گذاری مشکل پس از انتقال به بخش از نظر موارد زیر مورد بررسی قرار گرفتند:

۱- فاصله دندان‌های بالا و پائین: در حالیکه از بیمار درخواست می‌کنیم دهان خود را باز کند فاصله بین دندان‌های بالا و پائین بوسیله خط کش اندازه گیری می‌شود که ۴ سانتی‌متر و بیش از آن نرمال و کمتر از این میزان غیرطبیعی است.^(۱)

۲- فاصله تیرومترال: در حالیکه از بیمار می‌خواهیم حداکثر اکستنشن گردن خود را انجام دهد فاصله بین بریدگی غضروف تیروئید و چانه را با خط کش اندازه گیری می‌کنیم که ۶ سانتی‌متر و بیش از آن طبیعی و کمتر از این میزان غیرطبیعی است.^(۱)

۳- حرکات گردن: از بیمار درخواست می‌شود در حالی که روبه روی معاینه کننده نشسته است سرش را تا حد امکان اکستند کند. اندازه طبیعی ۳۵ درجه است، کاهش بیش از دو سوم در اکستنسیون غیرطبیعی است.^(۱)

۴- ردپهندی مالمپاتی^(۱): از بیمار درخواست می‌شود بنشیند و سر خود را در وضعیت خنثی قرار داده و دهان خود را تا حد امکان باز کند:

ردۀ I: کام نرم، ستون‌های خلفی و قدامی لوزه و زبان کوچک قابل رؤیت است.

شاخص‌ها تأثیر داشته باشند.^(۱۴) بعنوان مثال در بیماران اکرومگالی میزان بروز ایتوپاسیون مشکل حدود ۱۳-۳۰ درصد گزارش گردیده است که بیشتر از حالت عادی است.^(۵)

انجمان متخصصین بیهوشی آمریکا در سال ۱۹۹۳ لوله گذاری مشکل را ۳ بار لوله گذاری یا صرف بیش از ۱۰ دقیقه زمان برای لوله گذاری جهت نگه داشتن فشار اکسیژن بیش از ۹۰ درصد با استفاده از اکسیژن ۱۰۰ درصد تعریف نموده است.^(۲۶) بر اساس برآوردهای موجود شیوع موارد عدم موقفیت در لوله گذاری و یا تهویه با ماسک ۰/۰۱ تا ۰/۰۳ درصد شیوع دارد.^(۶) در یک بررسی ۱۲ مورد از ۲۷ مورد ایست قلبی، در هنگام عمل جراحی در اثر ناکافی بودن تهویه در حین عمل جراحی رخ داده بود.^(۷) چاقی، ادم راه هوایی و حاملگی می‌توانند از عواملی باشند که منجر به اشکال در اداره راه هوایی می‌گردند.^(۱) در مطالعه‌ای نشان داده شد که افزایش BMI می‌تواند از عوامل ایتوپاسیون مشکل باشد.^(۸)

در یک بررسی بزرگ بنابر گزارش انجمان متخصصان بیهوشی آمریکا ۳۴ درصد از ۱۵۴۱ مورد، دچار مشکلات تنفسی در حین لوله گذاری بودند که ۳۸ درصد علت آن به دلیل کافی نبودن تهویه، ۱۸ درصد به علت ایتوپاسیون داخل مری و ۱۷ درصد به علت لوله گذاری مشکل در بیماران بود و ۸۵ درصد این موارد منجر به مرگ یا مرگ مغزی شده بود.^(۹) عوارض حین لوله گذاری تراشه شامل آسیب به راههای هوایی، پنوموتوراکس، انسداد راه هوایی، آسپیراسیون و برونکوساپاسم است.^(۱۰) نارسایی در اداره راه هوایی یا راه هوایی مشکل از عوامل مهم مرتالیته و مریدیته مربوط به بیهوشی محسوب می‌گردد.^(۱۱) لذا بیماران باید قبل از مداخله در راه هوایی مورد ارزیابی‌های اولیه راه هوایی قرار گیرند.

با توجه به اینکه دستیابی سریع به راه هوایی نیازمند آگاهی از شاخصهای آناتومیک راه هوایی است.^(۱۱،۱۲) هدف از مطالعه حاضر بررسی این شاخص در بیماران دارای ایتوپاسیون مشکل پس از اعمال جراحی انتخابی بود.

کلیه اطلاعات در پرسشنامه ثبت و سپس داده های جمع آوری شده وارد رایانه و با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل شد که متغیرهای کمی بصورت میانگین و انحراف معیار و متغیرهای کمی بصورت درصد بیان شد اطلاعات با استفاده از آزمون آماری کروسکال والیس آنالیز گردید و $P < 0.05$ معنی دار تلقی گردید.

یافته ها

در این بررسی ۵۱ بیمار مورد بررسی قرار گرفتند که ۳۱ نفر آنها مرد ($8/60$ درصد) و ۲۰ نفر ($2/39$ درصد) زن بودند. میانگین سنی بیماران موردنظر $68/11 \pm 9/11$ سال بود و پراکنده‌گی سنی آنها از ۹ تا ۶۰ سال بود. میانگین وزن بیماران مورد مطالعه $93/15 \pm 9/15$ کیلوگرم و قد $74/15 \pm 7/15$ سانتی متر بود. میانگین و ضریب توده بدن (Body Mass Index) بیماران ($49/49 \pm 4/25$ کیلوگرم) بود. بر اساس تقسیم بندی BMI مشخص شد که $1/45$ درصد (۲۳ نفر) BMI نرمال، $2/39$ درصد (۲۰ نفر) چاق و $7/15$ درصد (۸ نفر) خیلی چاق بودند.

تقسیم بندی مالامپاتی بیماران نشان داد که ۳۰ نفر (۸/۸ درصد) از بیماران دارای مالامپاتی کلاس III و ۸ مورد (۷/۱۵ درصد) مالامپاتی کلاس IV بودند. (جدول ۱) ارتباط معنی داری بین مالامپاتی کلاس III و لوله گذاری مشکل وجود داشت ($P < 0.05$)

میانگین زاویه اکستنیسیون گردن در بیماران بالوله گذاری مشکل $23/43 \pm 5/43$ درجه و از ۳۰ تا ۵۵ درجه متغیر بود. میانگین فاصله تیرومیتال و دندان های بالا و پائین به ترتیب $1/98 \pm 6/61$ (حداقل ۳ و حداکثر ۱۰ سانتی متر) و $4/66 \pm 0/88$ سانتی متر بود. همچنین بین وضعیت دندان های پیشین بر جسته فوقانی و عقب رفتگی فک و لوله گذاری مشکل ارتباط معنی داری وجود داشت ($P < 0.05$). توزیع فراوانی وضعیت دندان های پیشین،

رده II: ستون های لوزه و قاعده زبان کوچک توسط قاعده زبان مخفی شده‌اند.

رده III: تنها کام نرم قابل رویت است.

رده IV: کام نرم قابل رویت نیست.

۵- جابجایی مندیبول^(۶): هنگام نگاه از رویرو به ۲ گرید تقسیم بندی می‌شود:

الف- طبیعی: هنگامی که مندیبول جابجایی نداشته باشد.

ب- غیرطبیعی: هنگامی که مندیبول به طرفین جابجایی نداشته باشد.

۶- دندان های پیشین فوقانی بر جسته^(۶): هنگامی که دهان بسته باشد بیماران از نظر وضعیت دندان های پیشین به ۳ گروه:

الف- نرمال: دندان های پیشین فوقانی کمی جلوتر از دندان های پیشین تحتانی

ب- دندان های پیشین فوقانی روی دندان های پیشین تحتانی

ب- دندان های پیشین فوقانی عقب تراز دندان های پیشین تحتانی

۷- عقب رفتگی چانه یا فک تحتانی^(۶): هنگامی که بیمار از نیم رخ نگاه می‌شود:

طبیعی: وقتی که فک و چانه نرمال است.

غیرطبیعی: وقتی که فک و چانه به عقب رفته است.

۸- درجه سختی لوله گذاری: نمره‌ای است که از شماره یک (اینتوباسیون بسیار راحت) تا ۹ (اینتوباسیون بسیار سخت) و fail (عدم توانایی در اینتوباسیون) توسط متخصص بیهوشی اینتوبه کننده داده می‌شود.

۹- اندازه گیری ضریب توده بدن^(۱۳) (BMI) برابر است با وزن تقسیم بر ۲ (قد به واحد متر). بیماران بر اساس BMI (۱۳) به سه گروه زیر تقسیم شدند:

طبیعی: کمتر از ۲۵

چاق: $25-29$

چاقی مفرط: بیشتر از ۳۰

جدول ۲ . توزیع فراوانی و ضعیت درجه سختی لوله گذاری
بیماران مورد مطالعه به تفکیک جنس

کل تعداد(درصد)	زن تعداد(درصد)	مرد تعداد(درصد)	درجه سختی لوله گذاری
(۲)۱	۰	(۳/۲)۱	۳
(۹/۸)۵	(۱۰)۲	(۹/۷)۳	۴
(۳۷/۳)۱۹	(۴۰)۸	(۳۵/۵)۱۱	۵
(۹/۸)۵	(۱۵)۳	(۶/۵)۲	۶
(۱۷/۶)۹	(۱۰)۲	(۲۲/۶)۷	۷
(۱۵/۷)۸	(۲۰)۴	(۱۲/۹)۴	۸
(۲)۱	۰	(۳/۲)۱	۹
(۵/۹)۲	(۵)۱	(۶/۵)۲	Fail

بحث

یکی از مهمترین عوامل مرگ و میر بیماران در ارتباط با بیهوشی ، عدم توانایی باز نگه داشتن راه هوایی بعد از القای بیهوشی عمومی است.^(۱) در یک بررسی مشابه با مطالعه حاضر نیز میانگین وزن بیماران $67/7 \pm 3/2$ کیلوگرم بود که ارتباط قوی بین افزایش وزن و سختی لوله گذاری را نشان می داد.^(۱۴) چاقی خطر اینتوباسیون مشکل را زیاد می کند.^(۱۵) همچنین Ezri و همکاران پیشنهاد کردند که در بیماران مذکور با چاقی مفرط (BMI > ۳۵ kg/m²) با افزایش سن بروز اینتوباسیون مشکل افزایش می یابد.^(۱۶، ۱۷) همچنین در مطالعه دیگری ارتباط BMI و اندازه گردن با اینتوباسیون مشکل مطرح شده است.^(۱۸) در بررسی حاضر ۸۰/۴ درصد بیماران مورد بررسی کلاس مالامپاتی درجه ۲ و ۳ داشتند همچنین در بررسیهای مشابه حساسیت مالامپاتی ۸۸ درصد اختصاصی بودن کلاس مالامپاتی هم ۸۸ درصد بوده است.^(۱۹) تعدادی از مطالعات معتقدند که کلاس مالامپاتی معیار قابل اطمینانی جهت اینتوباسیون نمی باشد.^(۱۹) در همین راستا Roh و lee اخیراً

عقب رفتگی و جابجایی فک تحتانی (mandibular translation) به تفکیک جنس در جدول ۱ آورده شده است.

در این مطالعه نمره سختی لوله گذاری $1/44 \pm 5/91$ بود که از ۳ تا ۹ در تغییر بود. همچنین در ۵/۹ درصد (۳ مورد) لوله گذاری ناموفق و ۳۷/۳ درصد (۱۹ مورد) از نظر سختی لوله گذاری نمره ۵ داشتند. موارد ناموفق در مردان ۶/۵ درصد و در زنان ۵ درصد بود.(جدول ۲)

جدول ۱ . توزیع فراوانی مالامپاتی و ضعیت دندانهای پیشین ، عقب رفتگی و جابجایی فک تمتانی و زاویه اکستاسیون گردن به تفکیک جنس

کل تعداد(درصد)	زن تعداد(درصد)	مرد تعداد(درصد)	درجه مالامپاتی
(۳/۹)۲	۰	(۶/۵)۲	I گرید
(۲۱/۶)۱۱	(۳۰)۶	(۱۶/۱)۵	II گرید
(۵۸/۸)۳۰	(۶۵)۱۳	(۵۴/۸)۱۷	III گرید
(۱۵/۷)۸	(۵)۱	(۲۲/۶)۷	IV گرید
			وضعیت دندانهای پیشین
(۳۳/۳)۱۷	(۲۵)۵	(۳۵/۷)۱۲	نرمال
(۵۴/۹)۲۸	(۶۵)۱۳	(۴۸/۴)۱۵	I گرید
(۱۱/۸)۶	(۱۰)۲	(۱۲/۹)۴	II گرید
			وضعیت عقب رفتگی فک تمتانی
(۶۲/۷)۳۲	(۳۵)۷	(۸۰/۶)۲۵	طبيعي
(۳۷/۳)۱۹	(۶۵)۱۳	(۱۹/۱)۶	غيرطبيعي
			وضعیت جابجایی مندیبول
(۸۲/۳)۴۲	(۸۰)۱۶	(۸۳/۹)۲۶	طبيعي
(۱۷/۷)۹	(۲۰)۴	(۱۶/۱)۵	غيرطبيعي
			زاویه اکستاسیون گردن
(۸۶/۲)۴۴	(۸۵)۱۷	(۸۷/۱)۲۷	طبيعي
(۱۳/۸)۷	(۱۵)۳	(۱۲/۹)۴	غيرطبيعي

طرح باشد یا اینکه تعریف ایتوپاسیون مشکل در مطالعات با یکدیگر مشابه نیستند. به هر حال در مطالعه حاضر حجم نمونه کم و نبودن گروه کنترل از محدودیت‌های پژوهش محسوب می‌شوند. شیوع لوله گذاری ناموفق ادر ۲۳۰۰ مورد بیمار غیر حامله و یک در ۳۰۰ مورد بیمار حامله برآورد شده است.^(۲۳)

در مطالعه حاضر مشخص گردید که ارتباط واضحی بین تعدادی از شاخص‌های آناتومیک نظیر فاصله تیرومنتال، حرکات گردن و فاصله دندان‌های پیشین بالا و پایین و ایتوپاسیون مشکل وجود نداشت، Tse و همکاران نیز مطرح کردند که کلاس مالامپاتی، حرکات گردن و فاصله تیرومنتال ارزش کمی در جهت پیش‌بینی ایتوپاسیون مشکل دارند.^(۲۴) همچنین در این بررسی شاخصهای آناتومیکی چون وجود دندان پیشین بر جسته و عقب رفتگی فک تحتانی در بیماران زن بیشتر بود، همچنین درجه سختی لوله گذاری در خانم‌ها بالاتر بود که با مطالعات قبلی همخوانی ندارد. علت این تفاوت می‌تواند ناشی از کم بودن حجم نمونه یا تفاوت در تعریف ایتوپاسیون مشکل و یا تفاوت در آنatomی راه هوایی این بیماران نسبت به مطالعات قبلی باشد. به هر حال در تعدادی مطالعات ایتوپاسیون مشکل در مردان بیشتر از زنان بوده است.^(۵۸)

به طور خلاصه مطالعه حاضر نتوانست ارتباطی بین فاصله تیرومنتال، زاویه اکستانسیون گردن، فاصله دندان‌های پیشین بالا و پایین و مالامپاتی کلاس IV را با ایتوپاسیون مشکل نشان دهد. پیشنهاد می‌گردد مطالعه‌ای با حجم نمونه بیشتر انجام شود تا ارتباط این شاخص‌ها بطور دقیق با ایتوپاسیون مشکل مشخص گردد. همچنین نتایج مطالعه حاضر خاطر نشان می‌سازد که چاقی، وجود دندان‌های پیشین بر جسته فوقانی، عقب‌رفتگی فک و مالامپاتی کلاس III می‌توانند از علل لوله گذاری مشکل باشند. به هر حال باز نگه داشتن راه هوایی و استه به عوامل فردی

طبقه‌بندی جدیدی را با استفاده از دید مستقیم چین‌های صوتی با لارنگوسکپ عنوان کردند که شاید معاینه دقیق‌تری جهت پیش‌بینی ایتوپاسیون مشکل باشد.^(۱۸) همچنین عدم تناسب واقعی بین کلاس مالامپاتی II و III در سیستم‌های طبقه‌بندی مطرح است.^(۲) به هر حال مطالعات دیگری طبقه‌بندی مالامپاتی را در پیش‌بینی ایتوپاسیون مشکل مفید دانسته‌اند.^(۳۵)

در این بررسی میانگین زاویه اکستانسیون گردن، میانگین فاصله تیرومنتال و میانگین فاصله دندان‌های پیشین بالا و پایین از متوسط برآورده که بعنوان معیار لوله گذاری مشکل در نظر گرفته شده بهتر بوده است. در مطالعات دیگر اکستانسیون گردن حد اقل ۳۵ درجه، باز بودن دهان (فاصله دندان‌های پیشین فوقانی و تحتانی) به میزان ۴ سانتی متر و فضای تیرومنتال ۶ سانتی متر به عنوان حداقل معیارهای لازم جهت یک لوله گذاری موفق در نظر گرفته شده‌اند.^(۲۰) در این بررسی زاویه اکستانسیون گردن ۴۳/۲۳ درجه و از ۳۰ تا ۵۰ درجه متغیر بود. فاصله تیرومنتال ۶/۶۱ سانتی متر و فاصله دندانها ۴/۶۶ سانتی متر بود. تعدادی از مطالعات ارتباط فاصله تیرومنتال و حرکات سر و گردن را با ایتوپاسیون مشکل مطرح کرده‌اند.^(۱۵)

اگرچه هیچکدام از مطالعات حساس‌ترین و اختصاصی‌ترین معیارها را برای تشخیص مشکل بودن لوله گذاری داخل نای تعیین نکرده‌اند اما در بررسی دکتر همت آبادی و همکاران میزان باز شدن دهان با ۹۶/۳ درصد اختصاصی‌ترین کراپتربیای مورد بررسی بود. در همان بررسی تحرک مفصل آتلانتواکسی پوت و فاصله غضروف تیروئید تا چانه به ترتیب دارای ۸۷ و ۸۹ درصد حساسیت بود^(۲۱) که با یافته‌های بررسی فعلی مشابه است زیادی ندارد چرا که در این بررسی میانگین یافته‌های شاخصهای بالا از نظر لوله گذاری تراشه طبیعی تلقی می‌شود. همچنین تعدادی از تفاوت‌ها می‌تواند مربوط به اختلاف در روش اجرای

سپاسگزاری

بدینو سیله از کلیه همکاران محترم عضو هسته پژوهشی گروه بیهوشی و مراقبت های ویژه دانشگاه علوم پزشکی اصفهان که در ارائه روش بهتر طرح ما را همیاری کردند قدردانی می گردد.

و آناتومیک است اما تجربه و استفاده از روش های آلترناتیو نقش مهمی را در این زمینه ایفاء می کنند. گرچه ارزیابی حول و هوش عمل بخوبی و با دقیقیت نمی تواند راه هوایی مشکل را پیش بینی نماید اما این معاینات برای افرادی که در زمینه لوله گذاری مهارت و تجربه کافی را ندارند می تواند کاربردی تر و مفیدتر باشد.^(۲۵)

References

1. Birnbach DJ, Browne IM. Anesthesia for obstetric In: Miller RD, Fleisher LA, Johns RA, Savarese JJ, Wiener-Kronish JP, Young WL. Miller's Anesthesia. 6th ed, Philadelphia : Churchill Livingstone 2005;:2310-2330
2. Lee A, Fan LTY, Gin T, et al. A systematic Review (Meta-Analysis) of the Accuracy of the Mallampati Tests to Predict the Difficult Airway. Anesth Analg 2006; 102: 1867-1878
3. Yildiz TS, Solak M, Toker K. The incidence and risk factors of difficult mask ventilation. J Anesth (2005) 19:7-11
4. Honarmand A, Safavi MR. Prediction of difficult laryngoscopy in obstetric patients scheduled for caesarean delivery. Eur J Anaesthesiol 2005; 9:1-7
5. Schmitt H, Buchfelder M, Radespiel – Troger M, et al. Difficult Intubation in Acromegalic Patients. Anesthesiology, 2000; 93:110-4
6. Rosenblott WH. Airway management In: Barash PG, Cullen BF, Stoelting RK. Clinical anesthesia. Philadelphia: Lippincott William & Wilkins. 2001; 595- 638
7. Keenan RL, Boyan CP. Cardiac arrest due to anesthesia.A study of incidence and causes . JAMA 1985 : 253(16):2373-2377
8. Hekiert AM, Mandel J, Mirza N. Laryngoscopies in the Obese: Predicting Problems and Optimizing Visualization. The Annals of Otology, Rhinology & Laryngology 2007;116 (4):312-316.
9. Cheney FW, Posner KL, Caplan RA. Adverse respiratory events infrequently leading to malpractice suits. A closed claims analysis. Anesthesiology. 1991;75: 932-939
10. Caplan RA, Posner KL, Ward RJ. Adverse respiratory events in anesthesia. A closed claims analysis. Anesthesiology : 1990;72:828- 833

11. Tse JC, Rimm EB, Hussain A. Predicting difficult endotracheal intubation in surgical patients scheduled for general anesthesia. A prospective blind study. Anesth Analg:1995; 81: 254 – 258
12. Westhorpe RN. The position of the larynx in children and its relationship to the ease of intubation. Anesth Intensive care. 1987;15:384 – 388
13. Stoelting RK, Dierdorf SF. Anesthesia and co-existing disease. Philadelphia: Churchill Livingstone 2002; 442.
14. Hassani F, Faritoos Z. Sensitivity. mallampati score and thyromental distance for Predicting difficult endotracheal intubation. J of Research in medical sciences 2001; 5(1):99-100.
15. Juvin P, Lavaut E, Dupont H, et al. Difficult tracheal intubation is more common in obese than in lean patients. Anesh Analg 2003; 97:595-600.
16. Ezri T, Medation B, Weisenberg M, et al. Increased body mass index per se in not a predictor of difficult laryngoscopy. Can J Anaesth 2003; 50: 179-83.
17. Ezri T, Gewurtz S, Sessler DI, et al. prediction of difficult laryngoscopy in obese patients by ultrasound quantification of anterior neck soft tissue. Anaesthesia 2003; 58: 111-114.
18. Roh JL, Lee YW. Prediction of difficult laryngeal exposure in patients undergoing microlarygosurgery. Ann Otol Rhinol Laryngol 2005; 114:614-20.
19. Brodsky JB, Lemmens JJ, Brock – Utne JG, et al. Morbid obesity and tracheal intubation. Anesh Analg 2002; 94: 732-6.
20. Rosenblatt WH. Airway management in: Paul G.Barash, Bruce F. Cullen, Robert K Stoelting. Clinical anesthesia. Philadelphia, Lippincott Williams and Willkins. 2001:95-638
21. Gal TJ. Airway management In: Miller RD, Fleisher LA, Johns RA, Savarese JJ, Wiener-Kronish JP, Young WL. Miller"s Anesthesia. 6th ed, Philadelphia: Churchill Livingstone 2005; 1619-1650.
22. Hemmatabadi A, Jalali A, Heidarpoor E, et al. Evaluation of specificity and sensitivity of diagnostic characteristics of difficult endotracheal intubation. J of Research in medical sciences 2001; 5(1): 97-98
23. Noori N. Correlation between difficult endotracheal intubation and sleep obstructive apnea. J of Anesth and intensive care 2000;29(2):31-37

-
24. Tse JC, Rimm EB, Hussain A. Predicting difficult endotracheal intubation in surgical patients scheduled for general anaesthesia: a prospective blind study. *Anesth Analg* 1995; 81: 254-258.
25. Cattano D, Panicucci E, Paolicchi A, et al. Risk factors assessment of the difficult airway: an Italian survey of 1956 patients. *Anesth Analg* 2004; 99:1774-1779

Archive of SID

Evaluation of Airway Anatomical Characteristics after Elective Surgery with Difficult Intubation

Jabalameli M, MD*; Saghaei M, MD*; Jaberzadeansari M, M**

Received: 10/Jun/2007

Accepted: 3/May/2008

Background: Over the years there has been a great deal of research conducted on recognition and prediction of the difficult intubation. The goal of this study was to assess the anatomical conditions of airway in patients with difficult intubation after elective surgery.

Materials and Methods: In this cross-sectional prospective study, 51 patients who were undergoing elective surgery under general anesthesia were enrolled. After awareness of patients in recovery room, Mallampati score, thyromental distance, head and neck movements, distance between upper and lower teeth, mandibular translation and backward movements, teeth conditions, difficulty score were evaluated.

Results: In this study, %60.8 and %39.2 of patients were male and female respectively. Mean age and weight of patients were 41.86 ± 11.6 Y and 72.52 ± 15.93 kg respectively. The Body Mass Index was more than 25 in %54.9 of patients. The frequency of Mallampati class III and IV were %58.8 and %15.7. Neck extension degree, thyromental distance, distance between upper and lower teeth, and difficult intubation score were 43.23 ± 5 degree, 6.61 ± 1.98 , 4.66 ± 0.88 and 5.91 ± 1.44 cm respectively. The frequency of normal upper teeth, normal jaw and normal mandible were %33.3, %62.7 and %82.3.

Conclusion: This study showed that mallampati score, mandibular backward and upper teeth protrusion can predict difficult intubation better than other factors.

KEY WORDS: Difficult intubation, airway anatomy, Mallampati class.

*Dept of Anesthesiology, Faculty of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences and Health Services, Isfahan, Iran.

**General Practitioner, Isfahan University of Medical Sciences and Health Services, Isfahan, Iran.